

Donderdag 13 april 2023

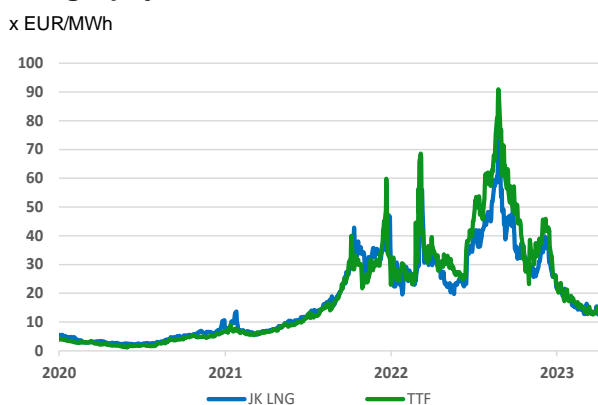
Gas op de plank

Met een relatief koud eind van de winter is het vullen van de gasvoorraden iets later begonnen dan voorgaande jaren. Tegelijkertijd schommelt het actieve maandcontract van de TTF gasprijs rond de EUR 45/MWh. Aan de andere kant van de Atlantische Oceaan is de Henry Hub gasprijs juist sterk gedaald door de milde temperaturen daar en het langzaam op gang komen van de Freeport LNG terminal. Als we uitzoomen zien we op een globaal niveau dat de VS, Europe en Azië er een verschillend energiebeleid op nahouden, wat tot verschillende marktinvloeden leidt. Vervolgens blikken we terug op de al dan niet onverwachte aankondiging van OPEC+ om haar productie te verlagen en de gevolgen daarvan voor de markt. Tot slot nemen we een aantal ontwikkelingen in het kort door zoals de aankondiging voor het sluiten van zes putten in het Groningenveld en de aankondiging van het Bescherm en Herstelplan Gas (BH-G).

Start opbouw gasvoorraden houdt gasprijs in zijn greep

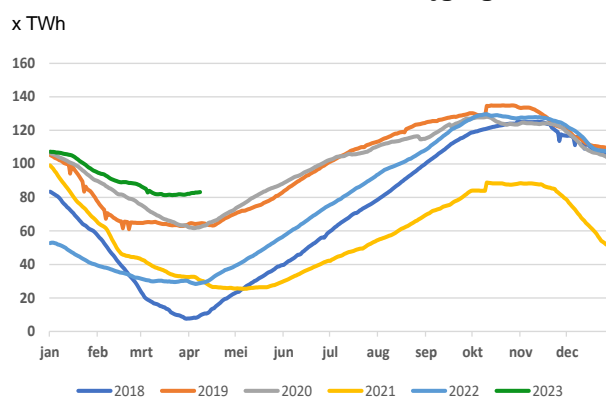
Waar in Europa de gasvoorraden inmiddels gestabiliseerd zijn, zien we in Nederland een voorzichtige start van de opbouw van de gasvoorraden voor de komende winter (zie figuur hieronder). Het relatief koude weer heeft ertoe geleid dat het gasverbruik de afgelopen weken iets hoger lag dan normaal, waardoor de opbouw van gasvoorraden iets later is begonnen. De koude periode heeft ook zijn weerslag gehad op de gasprijs. Inmiddels ligt de prijs van TTF weer boven die van Japan-Korea LNG (JKL). Dit is nodig om de aanvoer van LNG richting Europa te stimuleren. Daarnaast blijft de TTF gasprijs (maandcontract) een beetje schommelen rond de EUR 45/MWh. Dit mag een relatief lage prijs lijken, maar is nog altijd drie keer hoger dan voor de energiecrisis. Het jaarcontract van TTF – met levering in 2024 – is de afgelopen weken alweer enigszins opgelopen. Waar het contract in maart voornamelijk tussen de EUR 48 en EUR 51/MWh handelde, werd in de eerste week van april al de EUR 60/MWh aangetikt. Het geeft aan dat ook de markten meer onzekerheden zien ten aanzien van de gasvoorraden in 2024 dan voor de korte termijn. De belangrijkste onzekere factor voor gasprijs de komende weken en maanden is in hoeverre de vraag naar gas in Azië de prijs van JKL – en daarmee van TTF – zal gaan opvoeren. Daarnaast is de verwachting dat pijplijnleveringen van gas uit Noorwegen deze zomer 5 bcm (miljard kubieke meter) lager uitvallen dan in de zomer van 2022 door onderhoud en productiedalingen in de gasvelden. De prijsrisico's lijken dus opnieuw vooral opwaarts gericht te zijn.

TTF gasprijzen stabiel maar duurder dan JK-LNG

Bron: Refinitiv Eikon

NL Gasvoorraden laten lichte stijging zien

Bron: GIE

Verder heeft de EU overeenstemming bereikt over het uitbreiden van het Europese prijsplafond op gas, ofwel het marktcorrectiemechanisme. Het prijsplafond geldt nog tot en met het eind van april in zijn huidige vorm. Dat wil zeggen dat het prijsplafond in werking treedt wanneer de TTF gasprijs voor het actieve maandcontract boven de EUR 180 /MWh uit komt en tegelijkertijd EUR 35 /MWh boven de LNG referentieprijs ligt. De uitbreiding van dit marktcorrectiemechanisme ziet toe op het incorporeren van andere gashubs in Europa in de regeling vanaf 1 mei. Dus naast de TTF gasprijs, die in Europa als leidend wordt gezien, vallen ook de gasprijzen van alle andere Europese hubs hieronder. Hoewel TTF derivaten meer dan 90% van de aardgasderivaten in de EU vormen, is deze uitbreiding volgens de Europese Commissie (EC) wel van belang om hoge en volatiele gasprijzen in de hele EU het hoofd te bieden. Het marktcorrectiemechanisme blijft wel tijdelijk van aard waarbij januari 2024 de laatste maand is dat het mechanisme in werking is.

Amerikaanse gasprijzen sterk gedaald

De Henry Hub gasprijs – de Amerikaanse benchmark voor aardgas – staat al enige tijd flink onder druk. Eind maart daalde de gasprijs onder de USD 2 per mmBtu (ongeveer 6,30 EUR /MWh), het laagste punt in 30 maanden. De voornaamste reden was op dat moment een afname van de vraag als gevolg van het milde weer. Hierdoor kon de opbouw van de aardgasvoorraden eerder aanvangen dan verwacht. Aangezien de impuls van de Amerikaanse LNG-exporten door de heropening van de LNG-terminal Freeport vooralsnog uitbleef, was er ook ruimte voor stijgende gasvoorraden en daalde de prijs van Henry Hub.

Henry Hub gasprijs sterk gedaald

x USD/mmBtu

Bron: Refinitiv Eikon

Over de Amerikaanse gasprijzen is de laatste tijd wel een en ander te doen. In de eerste plaats in de VS zelf. Hoewel de prijs recentelijk dus sterk gedaald is als gevolg van overcapaciteit dat leidt tot hoge voorraden, zagen we dat de toegenomen export van LNG vanuit de VS richting Europa zeker in de loop van 2022 heeft geleid tot lokaal relatief hoge prijzen. Dit kwam bovenop een stijgende lokale consumptie. De Henry Hub prijzen stegen in augustus 2022 tot bijna USD 10/mmBtu (het hoogste punt sinds juli 2008) in het verlengde van de sterke stijgingen van de gasprijzen in Europa en Azië. Dit leidde tot flink wat frustratie onder de gasconsumenten, zowel burgers als het Amerikaanse bedrijfsleven.

Daarnaast is de lage gasprijs in de VS van belang als we het ook in een bredere context zien. De relatief lage energieprijzen ten opzichte van de prijzen hier in Europa, worden gezien als een belangrijk concurrentievoordeel voor met name de industrie. Nu daar door de regering Biden een flink subsidiepakket is naast gezet ter bevordering van de industrie in de VS, is het voor een deel van de industrie een stuk aantrekkelijker geworden om zijn bedrijfsactiviteiten in de VS door te zetten. Europa heeft inmiddels gereageerd met de *Net-Zero-Industry-Act*. Een plan dat moet voorkomen dat bedrijven vertrekken omdat hun verduurzamingsbeleid in de VS onevenredig meer gestimuleerd wordt. Het

Wilt u graag de volledige versie lezen? Of wilt u meer informatie over deze update, of over de andere diensten van Publieke Zaken Energy Research & Strategy, dan kunt u contact opnemen met:

Hans van Cleef – hans.vancleef@publiekezaken.eu / 0031- 6 30 90 33 76

Bart van der Pas – bart.vanderpas@publiekezaken.eu / 0031-6 36 52 95 51

DISCLAIMER

Dit document is samengesteld door Publieke Zaken Energy Research & Strategy (ERS). Het is uitsluitend bedoeld om financiële en algemene informatie te verstrekken over de energie- en financiële markten. Publieke Zaken ERS behoudt zich alle rechten voor met betrekking tot de informatie in het document en het document wordt u uitsluitend ter informatie verstrekt. Het is niet toegestaan dit document (geheel of gedeeltelijk) te kopiëren, te verspreiden of door te geven aan derden of het te gebruiken voor een ander doel dan hierboven vermeld. Dit document dient uitsluitend ter informatie en vormt geen aanbod van effecten aan het publiek, noch een advies met betrekking tot uw beleggingen, kostenbeheer of zakelijke activiteiten, noch een uitnodiging tot deze genoemde handelingen. De informatie en meningen in dit document zijn samengesteld of afkomstig van bronnen die betrouwbaar worden geacht, maar er wordt geen verklaring of garantie, expliciet of impliciet, gegeven met betrekking tot de nauwkeurigheid, volledigheid of juistheid ervan. Op de informatie in dit document mag door de ontvanger niet worden vertrouwd als gezaghebbend en zij mag niet in de plaats komen van het oordeel van de ontvanger. Alle meningen, voorspellingen of ramingen in dit document vormen een oordeel van Publieke Zaken ERS op de datum van dit document, en er kan geen garantie worden gegeven dat toekomstige resultaten of gebeurtenissen in overeenstemming zullen zijn met dergelijke meningen, voorspellingen of ramingen. U dient derhalve om geen enkele reden te vertrouwen op de informatie, meningen, schattingen en veronderstellingen in dit document of op de volledigheid, nauwkeurigheid of juistheid ervan. Er wordt door of namens Publieke Zaken ERS, haar bestuurders of werknemers geen enkele garantie, expliciet of impliciet, gegeven met betrekking tot de juistheid of volledigheid van de informatie in dit document en er wordt geen aansprakelijkheid aanvaard voor enig verlies, direct of indirect voortvloeiend uit het gebruik van deze informatie. De opvattingen en meningen in dit document kunnen op elk moment veranderen en Publieke Zaken ERS is niet verplicht de informatie in dit document na de datum ervan bij te werken. Verder kunnen er vóór deze publicatie interne en externe publicaties zijn verschenen waarin strategieën tegenstrijdig kunnen zijn, afhankelijk van de marktomstandigheden ten tijde van elke publicatie. Publieke Zaken ERS behoudt zich het recht voor om wijzigingen aan te brengen in dit materiaal. De verspreiding van dit document in andere rechtsgebieden kan bij wet beperkt zijn en ontvangers van dit document dienen zich op de hoogte te stellen van dergelijke beperkingen en deze na te leven. Alle rechten voorbehouden.

© Copyright 2023 Publieke Zaken ERS en gelieerde ondernemingen ("Publieke Zaken").